

گزینهای جز احیای برجام وجود ندارد

یوسف مولایی

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

گرچه تحولات برجام به انحای مختلف در حال رخ دادن است اما به هر جهت به نظر می‌رسد که ایران و آمریکا گزینه بدیلی جز احیای برجام ندارند و هر قدر هم این راه دشوار و پرهزینه باشد دو طرف چاره‌ای ندارند که به یک توافق برسند. به این دلیل که هزینه جایگزینی برجام بسیار سنگین است. بنابراین در این مسیر هر دو طرف یکدیگر را مورد آزمایش قرار می‌دهند و هم آزمایش می‌کنند و هم می‌خواهند که از یکدیگر امتیاز بگیرند. البته به جهت فن مدیریت بحث موضوع پیچیده شده برای اینکه طرفین همزمان یک چیزهایی می‌خواهند و درصددند تا آنجا که ممکن است امتیازات بیشتری از یکدیگر بگیرند. هر چند که به نظر می‌آید این پرونده استعدادی ندارد که بیش از اینها کش داده شود چرا که طرفین دست یکدیگر را می‌خوانند و کاملاً به خواسته‌های یکدیگر واقفند و مطالبات را می‌شناسند. لذا ادیبانی را هم که بیان می‌کنند پیام‌هایی است که دو طرف می‌توانند رمزگشایی کنند و مطلب را در مسیر درست بفهمند. یعنی اینگونه نیست که جملات آقای بایدن رئیس‌جمهور آمریکا را در خصوص انتقاد به فشار حداکثری دولت بایدن و ادامه فشارها بر ایران کنار هم قرار داده شده و گفته شود که این گفته‌ها متناقض است. چرا که وقتی رمزگشایی شود عدم تناقض آن نیز آشکار خواهد شد. آمریکا می‌گوید که آماده است از طریق مذاکرات این پرونده را مدیریت کند و به نتیجه برساند و برای ایران نیز مناسب است که در این مسیر همراه باشد و اگر مقاومت کند و فرصت‌ها را از دست دهد برایش هزینه‌زا خواهد بود. اما در طرف مقابل ایران نیز به خوبی بلد است چگونه پاسخ آمریکایی‌ها را بدهد. لذا اینگونه نیست که فکر کنیم مذاکرات ترک می‌شود یا به بی‌نت‌رسیده است. لذا به نظر می‌رسد که طرفین با زبانی که برای هر دو طرف قابل فهم است مذاکره را ادامه می‌دهند. درست است که طرفین سر میز مذاکره نیستند ولی خواسته‌های خود و گره‌هایی که در مذاکره وجود دارد را با یکدیگر به نحوی از انحا به راه‌حل می‌رسند. لذا تصور می‌شود که مذاکراتی از نوع ویژه در جریان باشد که در آن دو طرف کاملاً واقفند که در حال انجام چه کاری هستند. از سوی دیگر اصلاً مهم نیست که مذاکره به صورت رسمی یا سابق صورت بگیرد، بلکه دو طرف در مسیر حل موضوع پیش می‌روند ولی بحث‌های فنی اندکی وجود دارد و آقای بایدن هم می‌خواهد به نحوی بر شرکای منطقه‌ای منت بگذارد و مشورت و هماهنگی با آنها نیز داشته باشد و بعد بگوید که با هماهنگی شرکای منطقه‌ای مان به این نتیجه رسیدیم. البته بحث اصلی اراده سیاسی است که تا به امروز این اراده بین طرفین وجود دارد.

دیدگاه

چرا مساله تحریم‌ها تبدیل به یک گره شد؟

هادی خسرو شاهین

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

آمریکا تقریباً از دور دوم یا سوم مذاکرات هسته‌ای در وین از طریق مذاکرات مکتوب به تهران که با تسهیل‌گری نماینده اتحادیه اروپا انجام می‌شد، فهرست تحریم‌های ایران را که به عدد ۱۵۳۸ می‌رسید، با سه رنگ مشخص کردند. تحریم‌های سبز ناظر به تحریم‌هایی که در دوره اوپاما پیش از امضای برنامه جامع اقدام مشترک وضع شده بود و با خروج ترامپ دوباره توسط واشگتن بازگردانده شد. طبیعی بود که بایدن و تیم‌ش برای احیای برجام حاضر شوند این تحریم‌ها را لغو یا تعلیق کنند زیرا همه این اقدامات مغایر مفاد ۲۷ تا ۲۹ برجام و تعهدات آمریکا بود اما دامنه تحریم‌های سبز به همین‌جا محدود‌نشد چرا که این دولت واقف بود که در دوره قبل برخی تحریم‌ها برای ایجاد اختلال در فرایند احتمالی احیای برجام وضع شده‌اند و ناقض تعهدات آمریکا هستند. این تحریم‌ها از دیدگاه آمریکا قرار دادن بانک مرکزی ایران در سپتامبر ۲۰۱۹ ذیل قانون پاتریوت و همچنین تحریم فزات گرنه‌یا بر اساس فرمان اجرایی ۱۳۸۷۱ رئیس‌جمهور به تاریخ ۸ می ۲۰۱۹ بود. آمریکا بایدن سرانجام این دسته از تحریم‌ها را نیز ناسازگار با برجام خواند و در متن مذاکرات به‌طور رسمی اعلام کرد که حاضر به لغو آنهاست. دسته دوم تحریم‌ها را ایالات متحده با رنگ زرد مشخص کرد که شامل دو تحریم مشخص و سیاسی بودند. قرار گرفتن نام سپاه در لیست تروریستی وزارت خارجه در آوریل ۲۰۱۹. آمریکا در این حوزه حاضر به لغو این دسته تحریمی بود اما به‌صورت مسروط. یعنی آمریکا این تحریم‌ها صرف‌نظر می‌کنند اگر این تحریم‌ها امتیازی بدهد. امتیازی که واشگتن از تهران طلب می‌کرد گنجاندن بند همکاری‌های آینده در پیش نویس مذاکرات وین بود. مشکل و چالش اصلی این بود که می‌توانست در آینده این نقش منطقه‌ای و برنامه‌نظمی ایران محدودیتی‌هایی را ایجاد کند. دسته سوم تحریم‌ها را رابرت مالی و مشاورانش با رنگ قرمز مشخص کردند. یعنی این تحریم‌ها هیچ مغایرتی با برجام ندارد و واشگتن نیز حاضر به هیچ گونه چانه زنی در این موارد نیست. این تحریم‌ها شامل حدود ۵۰۰ مورد موضوعی، بخشی و شخصیت‌های حقوقی می‌شود. با رجوع به وبسایت وزارت خزانه‌داری آمریکا می‌توان آنها را اینچنین فهرست کرد. ۷۰ مورد در حوزه سایبری، ۱۰۰ تحریم در حوزه بخش‌ها و افراد زیر مجموعه سپاه، ۱۰۰ مورد در زمینه حقوق بشر، ۱۰۸ مورد حوزه هوایی، ۲۰ مورد در حوزه موشکی و همچنین ۱۵ ینگاه بزرگ اقتصادی. در این حوزه نیز اختلافات میان تهران و واشگتن بسیار بالاگرفت. ایران به مفاد ۲۷ تا ۲۹ برجام تاکید می‌کرد و اینکه بخش بزرگی از این تحریم‌ها شامل بازیگران اقتصادی کشور می‌شود و نقض کننده نفع ایران از توافقهامه هسته‌ای است اما آمریکا با تاکید بر موضوعات و عناوین این تحریم‌ها استدلال ایران را قابل قبول نمی‌دانست. در این زمینه ایران تا به امروز تلاش وافر از خود نشان داده است تا با استفاده از دیپلماسی و همچنین فعال سازی اهرم‌های فشار خود تا جایی که در توان دارد این بخش از تحریم‌های قرمز را لاغر تر کند. این تلاش‌ها هم در دوره عباس عراقچی انجام شد و هم در دوره علی‌باقری ادامه یافت اما علت و سرمنشای این دو حوزه اختلافی به‌صورت جدید دولت بایدن در قبال ایران بازمی‌گردد. تیم مشاوران بایدن با آسیب شناسی سیاست‌های دوره ترامپ و اوپاما طرح جدیدی در انداختند با این تصور که می‌توانند بی‌نت‌موجود در روابط تهران و واشگتن را از میان بردارند. این سیاست حل معمای ایران برنامه هسته‌ای، نقش منطقه‌ای و برنامه نظامی به‌صورت همزمان اما مرحله‌ای بود که مشخصاً ایران آن را نمی‌پذیرد.

رئیس‌جمهور:

ایران محدودیتی برای گسترش روابط با پاکستان ندارد

◀ حمایت ایران از محور مقاومت و به ویژه سوریه تداوم خواهد داشت

آرمان ملی: رئیس‌جمهور با بیان اینکه جمهوری اسلامی ایران مانع و محدودیتی برای گسترش روابط با پاکستان ندارد، اظهار داشت: سطح فعلی روابط تهران – اسلام‌آباد متناسب با ظرفیت‌های متنوع دو کشور نیست و برگزاری منظم کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی می‌تواند مسیر ارتقای سطح روابط دو کشور را هموار کند. آیتا... سید ابراهیم رئیسی شامگاه‌شنبه در پاسخ به تماس تلفنی «شهپاز شریف» نخست وزیر پاکستان با تبریک فرارسیدن عید سعید قربان به دولت و ملت دوست و برادر این کشور گفت: جمهوری اسلامی ایران اهمیت زیادی برای روابط خود با پاکستان قائل است. رئیس‌جمهور با بیان اینکه سطح فعلی روابط تهران – اسلام‌آباد متناسب با ظرفیت‌های متنوع دو کشور نیست، افزود: آماده گسترش روابط و افزایش تبادلات و همکاری‌های دو کشور به ویژه در عرصه‌های انرژی و کشاورزی می‌هستیم. دکتر رئیسی با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی ایران متحد و محدودیتی برای گسترش روابط با پاکستان ندارد، اظهار کرد: ب برگزاری منظم کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی مسیر ارتقای سطح روابط دو کشور را هموار خواهد کرد. رئیس‌جمهور با ابراز خشنودی از امکان پذیرایی کشورمان از زائران پاکستانی بارگاه مقدس امام هشتم(ع) تصریح کرد: ایران بهترین دوست کشور‌های همسایه در شرایط مختلف است. آقای «شهپاز شریف» نخست وزیر پاکستان نیز در این گفت‌وگو ی تلفنی ضمن تبریک فرارسیدن عید سعید قربان به دولت و ملت و نیز رهبر معظم انقلاب، از کمک‌های اقتصادی و نظامی اسلامی ایران برای خاموش کردن آتش‌سوزی

«آرمان ملی» تحولات حول محور احیای برجام را بررسی می‌کند
رویکرد سازنده ایران؛ آمریکادر پی بهانه جویی

◀ بایدن: تا زمان بازگشت ایران به برجام فشارهای اقتصادی را ادامه می‌دهیم

آرمان ملی: احیای برجام برای طرفین توافق به چالشی تبدیل شده که هر چه زمان می‌گذرد بر ابعاد و زوایای آن اضافه می‌شود و انگار عزمی هم برای پایان دادن به این شرایط و رسیدن به توافق وجود ندارد. چه اینکه حداقل طرف ایرانی در دای میز مذاکره حاضر است و شرایطش را نیز که اساسا خارج از برجام نیست، بیان کرده است. اما این غریب‌ها و به ویژه آمریکایی‌ها بودند که طبق معمول معادله را به هم زده و بر آنچه گفته‌اند پایبند نبودند. شاید اینطور پیش بینی می‌شد که در مذاکرات وین طرفین به توافق دست پیدا کنند اما شرایط به گونه‌ای پیش رفت که مذاکرات وین که در آستانه توافق بود طرفین برای تنفس چند ماهی مذاکرات را مسکوت بگذارند. هر چند که طی ماه‌های اخیر نیز اظهارات بسیاری در خصوص از سرگیری مذاکرات از جانب همه طرفین برجام و جوزپ بورل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا انجام شد اما در نهایت اینگونه شد که همه طرف‌ها خود را کنار کشیدند و ایران، آمریکا و نمایندگانش به‌طور هماهنگانه مذاکره در جهت حل اختلافات راهی دوحه قطر شدند. در همین راستا شاید مذاکرات در روز اول مطلوب پیش رفت اما در روزهای بعد آفتور که باید از این مذاکرات نتیجه‌ای حاصل نشد و طرفین بدون نتیجه به پایتخت‌ها بازگشتند. هر چند که طرف ایرانی خواستار ادامه مذاکرات برای رسیدن به توافق بود اما آمریکایی‌ها چندان تمایلی حداقل در کوتاه مدت برای مذاکره از خود نشان ندادند. چه اینکه «ند پرایس» سخنگوی وزارت خارجه آمریکا هفته گذشته گفت که آمریکا برنامه جدیدی برای از سرگیری مذاکرات ندارد. این در حالی است که گفته می‌شود مذاکرات احیای برجام پس از سفر بایدن به خاورمیانه از سر گرفته خواهد شد. این در حالی است که جمعه گذشته وزرای خارجه آمریکا، فرانسه، آلمان در حاشیه نشست گروه ۲۰ در بالی با یکدیگر حول محور برجام به گفت‌وگو پرداختند و بیانیه‌ای را بپرون دادند که در آن ادعا شده است؛ آنها نسبت به سرعت تحولات در برنامه هسته‌ای ایران ابراز نگرانی و بر تعهد

مردم ایران

به آینده امیدوارند

وزیر اطلاعات با اشاره به اهمیت جهاد تبیین در جلوگیری از مخدوش کردن امنیت روانی مردم و مقابله با جنگ رسانه‌ای گفت: به‌رغم همه فشارهای اقتصادی و معیشتی، بر اساس نظرسنجی‌های انجام شده در داخل و خارج از کشور و بر اساس اعلام سازمان‌های معتبر جهانی، مردم ایران به آینده امیدوارند و این امر یکی از نقاط قوتی است که باید از آن بهره برد و افاقی را ایجاد کرد، تا این نقشه و توطئه دشمن نیز با شکست مواجه شود. حجت‌الاسلام والمسلمین خطیب گفت: دشمن از بیرون و خارج از مرزهای کشور، با اقدام به ترور، تخریب و جنگ سایبری، شرایطی را فراهم کرده تا با تحریک جامعه و افزایش سطح نارضایتی در میان مردم در جهت عدم موفقیت دولت و نظام تلاش کنند. وی گفت: دشمن از مرزهای اصلی این دولت، مبارزه با فساد است و یکی از گلوگاه‌های اصلی فساد، رانت‌های کلان است.

اجرای قانون حجاب
مطالبه‌ماست

امام جمعه موقت تهران در خطبه‌های نماز عید قربان که با حضور آحاد مردم در مصلای امام خمینی(ره) تهران با تاکید بر اینکه در زمینه حجاب و عفاف قانون کاملی وجود دارد، گفت: مساله حجاب مساله عادی نیست و گره خورده به هویت و خانواده ماست. حجت‌الاسلام حاج علی اکبری در ادامه با بیان اینکه اجرای قانون حجاب که در دولت سیزدهم نیز مورد توجه است، مطالبه ماست، از بانوان محجبه خواست در اجتماعات گوناگون با چرم فاطمی حجاب حضور پیدا کنند. وی اظهار داشت: روز بزرگ عید سعید قربان را همراه با شما به محضر مولایمان حضرت فقیه... الاعظم(عج) صاحب عزیز امروز و همه روزها به محضر امام‌اتم و همه شما عزیزان نیز این عید را تبریک می‌گویم. ان‌شاء... این روز بر گزیده خدایی بر همه امت

هیچ کس با حذف ارز
ترجیحی مخالف نیست

نماینده‌ادوار مجلس اظهار داشت: قطعاً وقتی ارز ترجیحی حذف شد، رئیس‌جمهوری و هیچ‌کدام از دولتمردان و نمایندگان مجلس قصد ایجاد تورم را نداشتند؛ یعنی مسئولان همواره به دنبال رفاه مردم هستند. من مخالف حذف ارز ۴۲۰۰ از اقتصاد کشور نیستم و دولت قبل باید روی پرداخت آن نظارت می‌کرد تا تسد رانت‌خوارها به آن نرسد، اما در حال حاضر نیز باید در نظر داشت که دولت با کسری بودجه مواجه است و ماهانه هم مبلغ قابل توجهی یارانه می‌دهد و در عین حال بسیاری از کالاها نیز افزایش قیمت صد درصدی داشته، قرار است این تفاوت در قیمت‌ها چگونه جزمردم پرداخت کنند؟ غلامرضا تاج‌گردون متذکر شد: هیچ‌کس با حذف ارز ترجیحی در شرایطی که ایجاد کرده بود مخالف نیست، اما اکنون گام بعدی دولت در این زمینه مشخص نیست.

بزرگ‌ترین سرمایه‌برای ساختن
آینده، امیدواعتتماد به نفس است

ادامه از صفحه یک /

همه وظیفه‌داریم این سرمایه را حفظ کنیم و افزایش دهیم. با این همه، از یکید دشمن یک لحظه نباید غفلت ورزید؛ از غرور و غفلت بهره‌بریم و بر تلاش و هشیاری خود بیفزاییم و در همه حال، با توجه و تضرع از خدای قادر و حکیم کمک بخواهیم. حضور در مراسم و مناسک حج، فرصت بزرگی است برای توکل و تضرّع، و نیز برای تفکر و تصمیم. برادران و خواهران مسلمان خود در سراسر جهان را دعا کنید و توفیق و پیروزی آنان را از خدا بخواهید. هدایت و کمک الهی به این برادران را هم در ادعیه‌ی زاکیه‌ی خود بگنجانید.

کوتاه

تبریک رئیس‌جمهور برای عیدقربان

رئیس‌جمهور در پیام‌هایی جداگانه به سران کشورهای اسلامی با تبریک فرارسیدن عید سعید قربان، اظهار امیدواری کرده است که به برکت این عید فرخنده، دل‌های مومنین در سایه تعلیم دین مبین اسلام و آموزه‌های حضرت محمد مصطفی(ص) به یکدیگر نزدیک‌تر شده و همه مسلمانان جهان به شایستگی در مسیر وحدت گام بردارند. آیتا... دکتر سید ابراهیم رئیسی در پیام تبریک فرارسیدن عید سعید قربان به سران کشورهای اسلامی، آورده است: عید قربان خالصانه‌ترین مظهر عبادت، نماد ایثار و تسلیم و پیشگاه الهی و روز سربلندی حضرت ابراهیم(ع) در امتحان الهی، قبولی طاعت و برگزیده شدن او به عنوان امام و الگوی مومنین است. رئیس‌جمهور اظهار امیدواری کرده است که به بین سخن و برکت این عید فرخنده، دل‌های مومنین در سایه تعلیم حیات‌بخش دین مبین اسلام و آموزه‌های گران‌سنگ پیامبر خدا حضرت محمد مصطفی(ص) به یکدیگر نزدیک‌تر شده و همه مسلمانان جهان به شایستگی در مسیر وحدت، همدلی و همبستگی گام بردارند تا شاهد عزت و سربلندی روزافزون ملت اسلامی در تمامی عرصه‌های بین‌المللی باشیم.

تسلیم قالیباف در پی ترور
نخست‌وزیر سابق ژاپن

رئیس مجلس شورای اسلامی در پیامی درگذشت «آبه شینزو» نخست‌وزیر سابق ژاپن را تسلیت گفت. متن پیام تسلیت محمدباقر قالیباف خطاب به هیروکی هوسودا رئیس مجلس نمایندگان ژاپن به این شرح است: «جناب آقای هیروکی هوسودا، رئیس محترم مجلس نمایندگان ژاپن با کمال تأسف خبر ترور جناب آقای آبه شینزو، نخست‌وزیر سابق ژاپن را دریافت کردم. اینجانب ضمن محکوم کردن این اقدام جنایتکارانه، مراتب تسلیت خود را به جنابعالی و نمایندگان محترم پارلمان ژاپن و بازماندگان ایشان ابراز می‌نمایم. تلاش‌های آن مرحوم برای توسعه روابط دوستانه دو کشور از اذهان ملت ایران پاک نخواهد شد. با اغتنام از فرصت، سلامتی و موفقیت جنابعالی، عزت و سربلندی دولت و ملت کشور دوست، ژاپن را آرزومندم. محضر باقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی جمهوری اسلامی ایران»

لزم‌بازگشت تحریم‌ها علیه ایران

نخست‌وزیر جدید رژیم صهیونیستی در سخنانی در جلسه کابینه این رژیم با مطرح کردن اظهاراتی ضدایرانی، خواستار کشتنن ایران به هسته‌ای ایران به شورای امنیت شد. یائیر لاپید در بخشی از سخنرانی خود با مطرح کردن ادعاهایی علیه ایران گفت: پاسخ بین‌المللی به تخطی ایران از توافق‌ها و غنی‌سازی اورانیوم با سانتریفیوهای پیشرفته باید قاطعانه باشد. لاپید نوشت: ما باید به شورای امنیت سازمان ملل بازگردیم و سازوکار تحریم‌ها علیه ایران امکانیسم‌ماش‌ا را فعال کنیم. تحریم‌های اقتصادی باید علیه ایران اعمال شوند. این شبکه با پرداختن به بخش دیگری از اظهارات ضدایرانی لاپید، به نقل از او آورده است: اسرائیل حق آزادی اقدام سیاسی و نظامی در قبال برنامه هسته‌ای ایران را برای خود محفوظ می‌داند.

مردم ماسک بزندند

یک عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد: کاهش قطعی بیماری کرونا به منزله مجوزی به توجیهی به پروتکل‌های بهداشتی نیست و برای جلوگیری از آوج گیری مجدد این بیماری پروتکل‌های بهداشتی باید هستند. من مخالف حذف ارز ۴۲۰۰ از اقتصاد کشور نیستم و دولت قبل باید روی پرداخت آن نظارت می‌کرد تا تسد رانت‌خوارها به آن نرسد، اما در حال حاضر نیز باید در نظر داشت که دولت با کسری بودجه مواجه است و ماهانه هم مبلغ قابل توجهی یارانه می‌دهد و در عین حال بسیاری از کالاها نیز افزایش قیمت صد درصدی داشته، قرار است این تفاوت در قیمت‌ها چگونه جزمردم پرداخت کنند؟ غلامرضا تاج‌گردون متذکر شد: هیچ‌کس با حذف ارز ترجیحی در شرایطی که ایجاد کرده بود مخالف نیست، اما اکنون گام بعدی دولت در این زمینه مشخص نیست.